

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. XXXVI. Cap. 10. de Cohabitatione Clericorum & Mulierum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

casus occurrere, in quibus Coadjutoria Episcopatus sunt necessariae: quod v. g. senectute, aut morbo Episcopi fiunt incapaces munerum suorum gravissimum, & fieri potest, ut nemo ad eos adjuvandos idoneus reperiatur, nisi successio promittatur. Porro, hæc necessitas est iusta dispensationis causa, & non occurrat in aliis Ecclesiarum Cathedralium Beneficiis; nam si Canonicus ad munera sua ineptus fiat, ceteri ejus defectum suppleant: præterea ipsius munera levissima sunt respectu officii Episcopalis, cui plurimarum Ecclesiarum regimen vulgò commissum est, & credita administratio duorum Sacramentorum, quæ nullus conferre potest sine caractere Episcopali.

Cæteras observationes Autoris adversus Coadjutorias à Jure non permissas attingere nec possumus nec debemus: adjiciemus tamen, quòd, cum sibi objecisset, eas bonum insigne parere, numerum Ministrorum augendo; respondet, illud bonum compensare non posse tot mala ex iis orta; 2. eas dari junioribus Clericis nullà virtute commendatis, quoniam ii, qui sunt provectioris ætatis, eas negligunt, loca expectantes meliora, sive ratione honoris, sive ratione emolumentum ad tempus præfens; in quo sunt inferiores Servitoris, qui aliquot habent redditus, Coadjutoria autem honorario carent, Coadjutoremque discretionis & voluntati Coadjuti subijciunt, quoad munera, cum ille nihil sine hujus permissione facere possit. 3. Coadjutoria non sunt in usu apud Germanos, quia Concordato Germanico contraria sunt. 4. Ex potestate absolutà, quæ Regulas vulgares superat & vocatur plenitudo potestatis, duntaxat Pontifex concedere potest Coadjutorias, ad Beneficia inferiora Episcopatus & Abbatias. num. 84. Autor fuse loquitur de hæc potestate in cap. 6. de Cleric. ægrot. maxime à num. 72. usque ad finem. 5. Quamvis Concilium Expectativas prohibuerit, Pontifex hodiè quasdam concedit, quæ effectum sortiuntur, num. 84. idque absque expressa derogatione Concilio.

CAPUT XXXVI.

Caput 10. de Cohabitatione Clericorum & Mulierum.

Gregorius IX. hic docet, licere communicare cum Sacerdote, qui peccato mortali irretitus est, quandiu crimen ejus occultum est, quia tunc suspensus est tantum pro se, et non pro cæteris; sed secus esse, si delictum ejus publicum sit, aut notorium, sive sententià, sive confessione in Jure, aut evidentià rei, quæ nulla tergiversatione tegi potest. FAGNANUS exponens hunc Textum, discutit, an Sacerdos suspensus solum pro se, fiat Irregularis celebratione Missæ, aut exercitio aliorum munerum sacrorum, probatque non fieri, nisi crimen ejus ex iis sit; quæ Irregularitatem importent, velut homicidium, & quæ proinde suspendunt omnino ab illis muneribus. Quærit, an cap. 14. Sess. XXV. de Reform. aliquid circa hoc immutaverit? & respondet negativè, nisi ejus Decretum exequendo contra Concubinos, lata fuerit suspensio adversus eos; & suam responsionem confirmat Decreto Congregationis.

CAPUT XXXVII.

Capita 5. & 11. de Filiis Presbyterorum.

Alexander III. à Presbytero edoctus, Episcopum collato ipsi Sacerdotio sub Titulo Capellæ, eam ipsi abstulisse, quia didicerat, ipsius Patrem deservisse Ecclesiæ in quâ erat, præcipit huic Episcopo, ut eam Capellam ipsi restitueret in perpetuum, posito quòd hanc circumstantiam novisset Ordinationis tempore; sin autem ignorasset, id præstaret ad tem-

Tom. I.

pus, & donec ipsi in alia Ecclesia dedisset, undè vicium posset habere. FAGNANUS, in hoc cap. num. 19. quærit, an Concilium Tridentinum illud abrogaverit cap. 15. Sess. XXV. & respondet, abrogavisse juxta declarationem, quam deinceps refert, quâ dicitur, collationem Beneficii factam filio illegitimo nullam esse ipso Jure, sed eo casu, quo pro Titulo Ordinationis facta esset, concedi posse, ut illam retineat, modò alteri collata non fuerit. Responsio hæc & Decretum hoc menti Concilii congruunt, quæ est, filium illegitimum nullum Beneficium possidere debere in Ecclesia, in quâ Pater ejus ministravit, ut memoria incontinentiæ Patris, quantum licebit, deleatur, nullamque circa hoc dandam esse dispensationem.

Idem Pontifex cap. 11. prohibet, ne Filii Presbyterorum possideant Ecclesias, quas Pater eorum rexit, tanquam persona aut Vicarius, & si qui sint, in illo casu, jubet, ut removeantur ab illis Ecclesiis, sive nati sint antè Sacerdotium, sive post. Finis Pontificis est extirpatio successione hereditariæ in Beneficiis, & conservatio venerationis Clero debitæ removendo memoriam incontinentiæ Clericorum, quæ Clerum totum inhonorat. Hic etiam FAGNANUS exponit cap. 11. Sess. XXV. factum ad labem hanc propulsandam, nec non ad medendum corruptelæ istius successione. In hac expositione observat sex differentias inter Jus Vetus & Jus Novum à Concilio constitutum ergà spurios, Ministrorum Sacrorum Filios, quoad Beneficia, & Officia quarumdam Ecclesiarum; & proponit sex Quæstiones circa dispositionem Concilii ergà illos spurios. Referemus tantum ea, quæ extrà dubium nobis videntur, & sunt alicujus momenti.

Primum discrimen est, quòd Jus Vetus disertè tantum loquitur de spuris Presbyterorum, quoad hoc argumentum: Concilium autem Tridentinum nominatim loquitur de spuris Clericorum. Ejus itaque Lex continet genus & species; Jus autem Vetus unam tantum expressè speciem.

2. Jus Vetus prohibet solum successione immediatam spuriorum Patri suo; Jus autem Novum prohibitionem extendit ad successione mediatam.

3. Jus Vetus filio illegitimo concedit, ut serviat Vicario, & quasi Vicarius officialis amovibilis & temporalis, in Ecclesia, in qua Pater ejus Beneficiatus est, aut fuit; Jus autem Novum ipsi quodcumque servitium interdicit in eadem Ecclesiâ.

4. Jure Veteri Filius illegitimus in Titulum possidere valet Ecclesiam, in quâ Pater merus Officialis est, vel ibi habere Beneficium, Jure autem novo id non licet.

5. Jure Veteri Filius illegitimus Pensiones possidere poterat super Beneficio Patris sui; nequit autem Jure Novo. Et hæc sufficiant quoad Observationes: transeundum est ad Quæstiones.

Quærit Autor 1. an Pater, qui habet facultatem transferendi Pensiones, quas habet supra Beneficia, ad quæ præsentatus fuerat, & quorum institutionem non acceperat, possit eas transferre spurio Filio suo, quocum dispensatum est, ut habeat Pensiones & Beneficia? & respondet posse; quia Concilium, quod eum excludit à Pensionibus super Beneficium Patris, loquitur de Beneficio, quod Pater habuit in Titulum: hæc autem exclusio est res odiosa, & consequenter ad casum expressum restringenda. Responsionem suam confirmat Declaratione Congregationis ipsi consonâ. Ratio Decreti Concilii contraria videtur illi Decisioni; hæc enim ratio est votum longius removendi memoriam incontinentiæ Patris; translatio autem Pensionis Ecclesiasticæ à Patre possessæ in Filii favorem, hanc memoriam revocat & fovet. Quærit 2. an Filius illegitimus possit habere Beneficium in Ecclesiâ, in qua Pater habuit Præbendas, quarum Titulus in controversiam adductus est, & quas abdicavit nullo servitio